

ۋلتىار ئىتىھامىنىڭ بەرەكەلى شائىغراى

جىلپ اققان دولان وزەنى ۋلتىار ئىتىھامىن نارلەندىردى

— اقسۇ قالاسنىڭ ۋلتىار ئىتىھامى العاباسارلىغىنداعى وزات ورنىن قۇرۇ قىزمەتىن ىلگەرلەتۋدەن اسەر

ئانسىقان 5 جىلدىان استام ۋاقتىتئان بەرى ەكى وتباسىنىڭ قاتىنئاسى ئاتۇ، جازاسىھدى بولپ، مەرەكە – مەيرامىداردى ۋنەمى باس قوسپ وتكىزەدى.

5 جىلدىڭ الدىندا ەركىن ۋاڭ يىڭنىڭ شىياڭجۇڭ ويىن – ساۋىق اترەتىنىڭ مۇشەسى بولغان ەدى، سول كەزدەن باستاپ ەكەۋى ۋنەمى ۋادەلەسپ بىرگە ماشىققا بارىپ ۽جۇردى. ”مەن ۴ن ۽ماتىنىنن جازامىن، باۋىرىم مۇزىكاسىن ورنىداپ، ۴ن ايتادى، ۽بىز تاماشا سەرىكىپز“ ، ەددى ۋاڭ يىڭ.

بىيل ۋاڭ يىڭ شانبەيى خالىق ۴نى ۋەنىسنە سالىپ،«19 – قۇرنلتايغا ماداق جىرىن»جازدى. ۋاڭ يىڭ ۴ندى ايتۇعا، ال ەركىن ىرخۇمەن سۇيەمەلدەۋگە جاۋايتى بولدى، شىياڭجۇڭ ويىن – ساۋىق اترەتنىڭ مۇ–شەلەرى وعان ۽بى داينىدادى. ئانىسقاد–ئان قازىرگە دەيىن ۋاڭ يىڭ مەن ەركىن بىرگە 12 ۴ن جازىپ ورنىداپ شىقتى. ”مەن اعاممەن بىرگە ۽ئىپتى دە كوپ ۴ن جازىپ، ۋلتىار ئىتىھامىن شى–ھاندائا جىرلايمىن“ ، ەددەى ەركىن.

اقسۇ قالاسى ىلگەرىندى – كەينى–دىى ”اۋتونومىيالى رايوندىق ۋلتىار ئىتى–ھامى العاباسارلىغىنداعى ۋلكى كورسەتە–تىن قالا“، ”جۇڭگوداعى قونىستانۇ ورن–ئاسنان ۋلكى كورسەتۇ سىلغىنما يە بولغان قالا“، ”مەملەكتىنىڭ قوس قول–داۋداعى ۋلكلى قالا“ سىياقتى اتاقتارعا يە بولغان. قازىر اقسۇ قالاسىنداعى ۴ر ۋلت باۋىرلاستار قول ۋستاسپ، بىلەك بىرىكتىرە ىلگەرلەپتىن قۋاتتىى وڭ ەنەرىگىيائى تۇنىدانتتى.

سەرىكئەسىپ ئىتىھام جىرىن
ويداعىداي شىرقادى

اقسۇ قالاسىنىڭ لاڭغار ۴مالىسى چاۋياڭ الۇمەتتىك اۋماعىنا بارا قالسا–ئىز، ۴ر ۋلت بۇقاراسى ەرسىلى –قار–سىلى كورشى وتىرىپ، ۴وزارا ئىتىھامقتا–سىپ، ۽بىر – بىرىنە قارايلاساتىن بەينە ۴ر جەردەن اڭغارىلادى.

تايباۋ جىلدىاردان بەرى اقسۇ قالاسى قالا، اۋىل الەۋمەتتىك اۋماعىن تۇعىر ەتسپ، قونىستانۇ، تۇرمىس، قىزمەت، ۋيرەنۇ، مادەنىيەت، كوڭىل اشۇ سىندى كۇندەلىكتى بۇنىداردان باستاپ كىرىسىپ، ىلگەرىندى – كەينى–دىى چاۋياڭ جىياۋان، يحيى لاڭچىين قا–تارىلى 59 ۴وزارا كىرىككەن الەۋمەتتىك اۋماق قالىپتاستىرىپ، ۋلتىاردىڭ ارالاس–ۋىن، ئىشەسۇىن، توعسۇىن ۇزدىكىسىز جەبەدى.

12 – ايدىڭ 5 – كۇنى تاڭمى استان كەيىن چاۋياڭ الەۋمەتتىق اۋماعىنىڭ تۇرىغىنى ەركىن قادىىر كورشىسى ۋاڭ يىڭنىڭ ۋيىنە امانداسا كەلدى. 60 جاستاعى ەركىن مەن 82 جاستاعى ۋاڭ يىڭ

(باسى 1 – بەتتە)

بايلىقتى ساپاللىلاندىرۇ ۴ارى تورلارس–تىرۇ، وكىلەتتىلىكتى تىياناقتاندىرىپ ونىمدىلىكتى ارتتىرۇ، ارناۋلى قىزمەتكەر ورنالاستىرىپ ناقتى ۴س سىشەۋ، تەك–سىرىپ بەكىتۇدى ساپاللىلاندىرىپ ونىم–دىلىكتى جوعارىلاتۇ” سىندى ”بەس قا–داممەن ۽جۇرۇ” شاراسىن قولدانىپ، تە–رەزەلىكتەردىڭ ورنالاسۇىن ونان ارى كەمەلدەندىرىپ، تەكسەرىپ بەكىتۇ ۴تارتىبىن ساپاللىلاندىرىپ، جىلجىھامىتىن مۇلك ۋقىمىن تىركەۋدى 30 قىزمەت كۇنىنەن قازىر ۽بىر ساعات سىنىندە

مەكەن – جايىمىز: ۴ۇرىمچى قالاسى ياڭزىجىياڭ جولى 1 – ۴نومىرلى اۋلا، پوچتا ۴نومىرى: 830051، فاكس: 5593305

۴ر ۋلت بۇقاراسىن ”ۋىتىنىڭ ۽بىر – بە–رىنەن ايرىلا الماۋى” يدەياسىن بەكەم ورناتىپ، ”بەستى شىنايى مويىنداۋدى” ۋز–دىكىسىز كۇشەيتۇگە جەتەكتەپ، جۇڭجۇا ۋلتىى ورتاق تۇلعا تانىمى كۇن سايىن جۇرت جۇرەگىنە تەرەڭ ۋيالادى.

بايىرىعى كوشەدە ”جاڭا ۋاڭساندار”

جارىققا شىقتى

12 – ايدىڭ 5 – كۇنى تۇستە اقسۇ قالاسى جۇڭچىياۋ ۴مىللىسىنىڭ جۇڭچىياۋ الەۋمەتتىك اۋماعىنداعى ۋاڭسان كوشە–سىندەگى دىارىم اسحاناسىنىڭ قوجايىنى اكبار تۇرسۇن تۇسىلى لي شۇچۇنمەن بىرگە ۴امدى استان اۋىز ۽ئيدى. ”دۇ–كەنىمىز جاڭدادان بىرىنشە ۴نۇرلى قۇدىماش شىعاردى، بۇگىن اپتانىڭ سوغى بولغاندىقتان ەكەۋىمىز بىرگە ۴دام تاتتىق“ ، ەددەى اكبار.

4 جىلدىڭ دىلىندا اكبار مەن لي شۇچۇن جۇپ قۇراپ، تۇسى بولغان ەدى. مي وسىپەسىن الدىرۇ پەدىراتسىيا–سىن جاساتقان لي شۇچۇن ۋيىندە دەما–لىپ جاتقان بولاتىن. اكبار اۋقى – اۋىق ۴نارلى زاتىاردى لىپ وعان امانداسىپ بارىپ تۇردى. ”قازىر سۇيىسپەنىشلىگە–جىز بارىعان سايىن تەرەڭدەپ، ۽بىر ۴ۇيلى جانداي بوپ كەتتىك“ ، ەددەى اكبار.

ۋاڭسان كوشەسى السى – جۇققا ايگىلى ”جۇرەكتەستەر كوشەسى” بولاتىن. 100 جىلدىق تارىھقا يە بۇل كوشەدە ۋلتىار ئىتىھامىنىڭ تارتىمدى جىكايالارى جالعاسپ كەلەدى: چىڭ پاتشالىغىنىڭ سوڭغى كەزدەرىندە تىيانجىندىك كەزىبە ساۋداگەر ۋاڭ فۇساي اقسۇدا ۽بىر ۇيغۇر ۇل بالائىى اسىراپ لىپ، نىڭ اتىن ۋاڭ سان دەپ وز–گەرتەدى. ۋاڭ سان باققان اكەسىنە ىلە–سىپ، ساۋدا سىشەۋدى جانە جۇڭگوشا شىپياگەرلىكتى ۋيرەنەدى، ەرچەتكەن–نەن كەيىن اقسۇدا ۽بىر بازار سالىپ، ۋاڭسان كوشەسى اتالىپ كەتەدى.

12 – ايدىڭ 5 – كۇنى ساۋ گاڭچى (سولدان 1 –) اقسۇ قالاسى چاۋياڭ الەۋمەتتىك اۋماعىنداعى ۋلتىار ئىتىھامى تارىبەسى بازاسىندا ەكىگۇزىيىلاي كەلگەن قاراستى اۋماقتىڭ تۇرىغىندارىنا ”وزى جىناغان كۈنە بۇيىمداردى ئانىستىرۇدا. □سۇرىمتى گازەتىمىزدىڭ جايلىق اقيقات قۇرالدارى ئىشلىشى شىە لۇڭ تۇسىرگەن

گازەتىمىزدىڭ جايلىق اقيقات

قۇرالدارى ۽ئىشلىسى چاۋ جىين، ەرىك–تى ۽ئىشلى سۇڭ نىڭ 12 – ايدىڭ 16 – كۇنى ۇرىمجىدەن خابارلايدى. نىدەت–تىن ساقىتانۇ – تىزگىندەۋدى ۋدايىلاد–دىرۇ جاعايدىنىدا زاۋود سەختارىنىدا قانداي قورعانۇ شارالارىن ويىداعىداي تىياناقتاندىرۇى قاجەت؟ 12 – ايدىڭ 16 – كۇنى ۴ۇرىمچى قالالىق اۋرۇدىڭ الدىن اۋ – تىزگىندەۋ ورتالىغىنىڭ ما–مانى مىنالىلاردى ەسكەرتتى: زاۋود سەختارىنىڭ شارۋاشلىق باسقارۇشلا–رى مەن جۇمىشى – قىزمەتكەرلەرى سالاماتتىق قورعانۇ تالاپتارىنا بويسۇن–ۋى، ۴نۇرلى ساقىتانۇ – تىزگىندەۋ شارا–لارىن كەمەلدەندىرىپ جانە ەگجەي – تەڭجەپىلىلەندىرىپ، نىدەتتىن ساقىتانۇ تانىمىن جوعارىلاتۇى ۽ئىيسى.

۴ۇرىمچى قالالىق اۋرۇدىڭ الدىن اۋ – تىزگىندەۋ ورنالىعى زارارسىزدان–دىرۇ جانە نىدەت دانەكەرى وركانئىزە–دەرىنەن ساقىتانۇ ۽بولمىنىڭ مەڭگەرۇ–شىسى چىن مېن بىلاي دەپ ئانىستىر–دى: زاۋود سەختارىنىڭ شارۋاشلىق باسقارۇشلىارى ماڭىزدى باسقارۇ بورد–شىن ارقالاۋى ۽ئىيسى، ەڭ اۋەلى، نى–دەتتىن ساقىتانۇ – تىزگىندەۋدى ۋدايى–لاندىرۇ تالاپىنا ساي كەمەلدى قىزمەت ۽تۇزىمىن جانە شىكى باسقارۇ جوباسىن جاساپ، ۴نۇرلى ساقىتانۇ – تىزگىندەۋ شارالارىن كەمەلدەندىرۇ جانە ەگجەي – تەڭجەپىلىلەندىرۇ كەرەك. نىدەتتىن ساقىتانۇ زاتتىق ماتەرىيالدارىن زاپاس ساقىتاۋدى ويىداعىداي سىتسەپ، قول جۇۋ جابىدىقتارى شارىت – جاعايدىين سەح، زاۋود ۴ۇي – قۇرىلىستارىنىڭ جانە اۋلانىڭ كىرىپ – شىعاتىن ەسىكتە–رىندە ۋدايىلانغان باسقارۇ – مەڭگەرۇ شارالارىن ورناتۇ قاجەت.

كۇندەلىكتى قىزمەت بارسىنىدا مەرزىم سايىن دەنەنە تەسەپەرئاتۇراسىن ولىشۇ، مەكەمە جۇمىشى – قىزمەتكەر–لەرىنىڭ جەكە سالاماتتىغىن مالىھدەۋ ۽تۇزىمىن ورناتۇ كەرەك، ەگەر قىز–مەتكەرلەردە قىزۇ، السىرەۋ، جوتەلۇ، تاماعى اۋرۇ سىياقتى جايىسىز بەلگى باي–قالغاندا، دەر كەزىندە شىپپاخاناغا اپارۇ قاجەت. ۴ر كۇنىگى جۇمىسقا شىققان ادامداردىڭ جانە كەزەكتەسىپ جۇمىسقا شىعاتىنداردىڭ جاعايدىين مەڭگەرپ، قاجەتتى كەزدە زىننە ۽ئۇسىپ باقلاۋ – تەكسەرۇ ورسىتەتۇگە مۇمكىندىك جاراتۇ كەرەك. سەختاردىڭ اۋاسىن ال–ماسىتىرىپ تۇرۇ، ۴وندىرىس ورتاسىنا ەرەكشە تالاپ قويىلسا، سول ۽وندى–رىسى تالاپتارىنا ۋىلەسۇ كەرەك. سونى–مەن بىرگە، الەۋمەتتىك بۇيىمداردى، كەرەك – جاراقتاردى نازالاۋدى، زارار–سىزداندىرۇدى كۇشەيتىپ، وندىرىس–تىك ەڭبەك قۇرال – ساپماندارى، جاڭ–دىقتاردىڭ كىوپىكالارى، ساپكەستى قۇ–رىلغىلار سىياقتىلاردى سىتسەتكەننەن كەيىن دەر كەزىندە نازالاۋ، زارارسىز–داندىرۇ كەرەك. شارىت – جاعايداى بار–

ساندى مالىھەت ۽بولسۇدى جۇزەگە اسى–رىپ، تورداغى بوگىتتى تۇيىندەردى اشتى. ”كادۇەلگى ۴قابىلداۋ، تەكسەرۇ، تەكسەرىپ بەكىتۇ، كۆاللىك بەرۇ” ۴تار–تىبىن بۇزىپ، تەكسەرىپ، بەكىتۇ قىز–مەتىنىڭ وتكەللىن العا لىگەرلەپتەپ ۴ارى تەكسەرىپ، بەكىتۇدىڭ ونىمدى–لىمكىن وسىردىك، ۴ارى ۴سى بىتىرۇگە كەلگەن بۇقارانىڭ ۋاقتىنن ۋنەمدە–دىك“. ونىسۇ اۋداندىق اكىمشى–لىك سىتەر بوينىشا قىزمەت وتەۇ جانە الەۋمەتتىك بايىلىق ساۋدا ورتالىغى جىلجىھامىتىن مۇلك ۋقىمىن تىركەۋ تە–

زاۋود سەختارىنىدا وسلاي قورعانۇ كەرەك

لارى جۇمىشىسى – قىسىزمەتكەرلەرگە كىىم اۋستىىراتىن بولىمە، جۇنىىپ – شايىنۇ بولىمەسنى ازىرلەۋى قاجەت. سەختارىدىڭ، زاۋود رايونى ورتاسىنىڭ تازالىغىن ساقىتاپ، قوقىر – قوقىسقارتاردى كەزىدە نازالاۋ كەرەك. توتىق تا–ماقتانغان كەزدە شوغىرلى ۋاقتىتان اۋا–شالانىپ تاماقتانۇ، ازىق – تۇلك خا–ۋىپسىزدىگىنە كەپىلدىك ەتۇ، بولىەك تاماقتانۇ ۴تۇزىمىن اقتارۇ، نىدىسى – اياقتاردىڭ تازالىغىن، زارارسىزدانۇىن كۇشەيتۇ كەرەك. سەح جانە الەۋمەت–تىك رايون سىياقتىلاردىڭ كورنەكتى ورنىنا جاڭا تىپتى ايدارشا ۋبىرۇس وكپە قابىنۇ نىدەتى سىياقتى جۇقپيالى اۋرۇلار–دان ساقىتانۇ – تىزگىندەۋ ۇگىت بىلىم–دەرىن جانە قاتىستى سالاماتتىق ەس–كەرتپەلەرىن جاپسىرۇ، سالاماتتىق ۇگىت – تارىبە قىزمەتىن ويىداعىداي سىشەۇ، جۇمىس–شى – قىزمەتكەرلەردىڭ ساقىتانۇ – تىزگىن–دەۋ تانىمى مەن قابىلەتىن جوعارىلاتۇ كەرەك.

چىن مېن مىنالىلاردى ەسكەرتتى:

جۇمىشىسى – قىزمەتكەرلەردىڭ وزدە–رى دە نىدەتتىن ساقىتانۇ تانىمىن جو–عارىلاتۇى، قىزۇى وىرلەسە نەمەسە تىنىسى جولىندا اۋرۇ بەلگىسى بايقالسا، اسىرەسە، جۇقتا تىنىسى جولى جۇقپيالى اۋرۇنىنا شالىدىققاندارمەن ۽جىبى قارىم – قاتىناستا بولغان قىزمەتكەرلەر دەر كە–زىندە شىپياگەرگە كورنۇى، سىرقاتىناىپ ۽جۇرىپ جۇمىسقا شىقياۋى كەرەك. زىندە شىپياگەرگە كورنۇى، سىرقاتىناىپ الەۋمەتتىك قاتىناس قۇرالدارىنا وتىر–عاندا نەمەسە ادامدار شوغىرلانغان ورنى–دارعا بارىغاندا ۴وزىن قورعاۋدى ويىداعى–داي سىشەۋى ۴ارى سوندا بولۇ ۋاقتىنن قىسقارتۇى كەرەك. سەح، كىىم اۋىس–تىرۇ بولىمىسى، جۇمىشىسى – قىزمەتكەر–لەر اسحاناسى سىياقتى ادام ۽بىرشاما شوغىرلانغان اۋماقتاردا، وزگەرلەرمەن ۽بىر مەتردەن استام ارالىق ساقىتاۋعا كوڭىل ۽بولۇ كەرەك. كاسىپتىك قور–عانىۋدى ويىداعىداي سىتسەپ، جەكە با–سىندىق تازالىقتى، قىزمەت كىمىنىڭ تازالىغىن ساقىتاۇ، قولدى ۽جىبى جۇۋ كەرەك. قول تازالىغىن ساقىتاپ، قىزمەت كەزىندە اۋىزدى، مۇرىندى، كوزدى ۋستاماۋ قاجەت. ورتاق پايدا–لانانتىن زاتىتاردى نەمەسە باسقا دا لاستانغان زاتىتاردى ۋستاعاندا، سونداي – اق اس – سۇ ۴شۇدىڭ الدى – ارتىندا، ۴سوز جوق، قول جۇۋ نەمە–سە قول جۇۋ قاجەتسىز بولغان زارار–سىزداندىرۇ سۇيىقتىغىمەن قوسى قولدى زارارسىزداندىرۇ قاجەت. تىنىسى جولى تازالىق قاعىداسىنا بويسۇنۇ، تىنىسى جولىندا اۋرۇ بەلگە–سى بايقالغاندا ىرىنقتى تۇردە ماسكى تاعۇ، جوتەلگەندە، تۇشكىرگەندە شىن–تامەن بۇگىپ نەمەسە قاعازبەن بۇركە–مەلەۇ كەرەك. كەزىكەلگەن جەرگە تۇكرىمەۇ، اۋىز – مۇرىننان شىققان بولىندىلەردى ورامال قاعازعا وراپ قوقسىق ساندىغىنا تاستاۋ كەرەك.